

DESPINA NECULAI I.

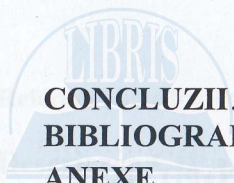
**MODALITĂȚI DE REALIZARE
A EDUCAȚIEI ECOLOGICE
ÎN
ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR**

ROVIMED PUBLISHERS

CUPRINS

INTRODUCERE.....	5
CAP.1 PROFILUL PSIHOLOGIC AL COPILULUI PREȘCOLAR	
1.1. Repere psihopedagogice la copilul de vârstă preșcolară(3 - 6/7 ani)	
1.1.1. Coordonate ale proceselor senzoriale.....	11
1.1.2.Limbajul în etapa preșcolară și importanța lui în dezvoltarea proceselor cognitive.....	13
1.1.3. Coordonate ale proceselor reglatorii.....	17
1.2. Formarea și dezvoltarea personalității preșcolarului.....	20
CAP. 2 CONSIDERAȚII TEORETICE	
2.1.Educația ecologică ,ca răspuns al provocărilor lumii contemporane.....	24
2.2.Educația ecologică și necesitatea învățării ei de la vârste timpurii.....	26
2.3. Etapele educației ecologice.....	29
2.4.Modalitati de realizare a educației ecologice la nivel preșcolar.....	31
CAP.3.COORDONATE ȘTIINȚIFICE ALE CERCETĂRII APLICATIVE	
3.1. Obiectivele cercetării.....	43
3.2. Ipoteza de lucru	45
3.3. Etapele cercetării	48
3.4. Metode de cercetare	72
CAP.4. PREZENTAREA, ANALIZA ȘI INTERPRETAREA DATELOR	
4.1.Rezultatele evaluării inițiale.....	80
4.2.Prezentare rezultatelor de progres.....	84
4.3.Rezultatele obținute de copii la evaluarea finală.....	94
4.4.Analiza comparativă.....	97

CONCLUZII.....	103
BIBLIOGRAFIE.....	111
ANEXE	113

CAPITOLUL 1

PROFILUL PSIHOLOGIC AL COPILULUI

PREȘCOLAR

1.1.Repere psihopedagogice la copilul de vârstă preșcolară

Cunoașterea copilului este una din condițiile de bază ale instruirii și educării în etapa preșcolarității; nu se pot obține rezultate eficiente, fără înțelegerea temeinică a caracterului copilului, a modului său particular de a se manifesta, de a gândi, de a reacționa, cât și înțelegerea stărilor sufletești ale preșcolarilor.

„Trăsătura esențială a copilului este aceea de a exista ca ființă în devenire”, preșcolaritatea marcând descoperirea realității externe, afirmă P. A. Osterrieth (1976, p. 31).

Deși **activitatea dominantă a acestei etape rămâne jocul**, el va fi corelat din ce în ce mai mult cu sarcinii de natură instructiv-educativă. „Vârsta grației” sau perioada celei mai autentice copilării, **se caracterizează prin transformări importante în planul dezvoltării somatice, psihice și relaționale.**

1.1.1. Coordonate ale proceselor senzoriale

La vârsta preșcolară segmentul periferic al analizatorilor este deja format (Dumitriu Gh., Dumitriu C., p.12, 2003). **Procesele senzorial-perceptive se dezvoltă și se perfecționează în strânsă legătură cu procesul de creștere și**

maturizare al copilului, cu mediul natural, social.
Acum, se dezvoltă sensibilitatea tuturor analizatorilor.

Sensibilitatea auditivă și vizuală au cea mai mare pondere,
dar cresc și celelalte forme de sensibilitate.

Senzațiile sunt subordonate și integrate percepțiilor și-n același timp subordonate gândirii, ceea ce conduce la **apariția a noi forme de percepție**(ex.**observația**,formă de percepție organizată),un rol important deținând limbajul,experiența anterioară.

Senzațiile și percepțiile se dezvoltă atât pe linie calitativă, cât și pe linie cantitativă. Ele devin mai complexe, mai precise și mai corect orientate pe obiect sau pe situație. Treptat, copilul poate percepe succesiunea în timp a unor evenimente și durata desfășurării lor, de mare importanță fiind acțiunile practice, jocurile organizate, programul activităților instructiv-educative din grădiniță. Preșcolarul mic percepe mai curând deosebirile decât asemănările, însușirile obiectelor mai pronunțate, mai "bătătoare la ochi", chiar dacă sunt neesențiale. Copilul memorează și reține impresiile care îl impresionează mai puternic, mai ales pe acelea legate de nevoile și dorințele lui actuale. Copilul dorește să știe cât mai multe, pune nenumărate întrebări, experimentează; el învață să examineze obiectele operând cu diverse criterii: formă, culoare, mărime.

Cercetările psihologice au evidențiat faptul că trecerea de la percepția nediferențiată la percepția organizată și sistematică a mediului înconjurător, **presupune organizarea unor activități de instrucție și educație**, în care copilul acționează direct cu obiectele/substituitele acestora (Dumitriu Gh., p.9, 2003).

În cadrul acestora, **cuvântul** are o funcție reglatoare, **limbajul** constituind **premiza formării reprezentărilor**. Copilul nu numai că inițiază convorbirea, dar mai elaborează și forma dialogului pe care îl conduce, iar adultul doar se adaptează la demersul acestuia (Nicola I., Fărcaș D., p.52, 1998).

Reprezentările au, la copilul preșcolar, **un caracter intuitiv, situativ**, fiind încărcate de elemente concrete, particulare. Cu toate acestea, rolul lor covârșitor, oferind posibilitatea copilului să recunoască obiectele, fenomenele și în lipsa lor.

În paralel cu reprezentările memoriei, se dezvoltă și reprezentările imaginației. După vârsta de 4 ani, **se accentuează funcția cognitivă a reprezentărilor**, facilitând **procesul înțelegerii, coerența vieții psihice**, dându-i posibilitatea preșcolarului să poată trăi mental trecutul și viitorul în prezent, realul și imaginarul în acțiune .

1.1.2. Limbajul in etapa preșcolară și importanța lui în dezvoltarea proceselor cognitive.

Studiiile și cercetările în domeniu ale diverșilor psihologi străini și români - J. Piaget , S. Vâgotski ,P. Osterrieth , U. Șchiopu, M. Zlate, P. Golu, I. Nicola ș.a.- au evidențiat **cele mai semnificative caracteristici ale intelectului preșcolarului**.

Astfel, **gândirea**, care orientează și conduce toate celelalte procese și funcții psihice **este preconceptuală**, ea operând cu o serie de constructe care nu sunt nici noțiuni individuale, nici noțiuni generale (Dumitriu Gh., Dumitriu C., p.14 , 2003). **Operațiile gândirii** se constituie în activitatea practică , copilul fiind **constructor activ al simțurilor sale cognitive** .

În progres față de gândirea preconceptuală este **gândirea intuitivă**; ea continuă inteligența senzorio-motorie , fiind un fel de „**acțiune executată în gând**” . De fapt, ea conduce la un **rudiment de logică**, realizat sub forma reprezentărilor .

În acest stadiu, copilul raportând încă evenimentele la sine, la dispozițiile sale individuale, „din egocentrismul gândirii derivând o altă particularitate a sa, și anume **artificialismul**”, credința că adultul are puteri nelimitate în univers. Din stadiul antepreșcolarității se continuă și **caracterul animist** al gândirii copilului (Dumitriu Gh., Dumitriu C., p.15, 2003) .

Cu toate progresele realizate în urma procesului de socializare, **gândirea** copilului preșcolar rămâne o **gândire sincretică**, având un caracter situativ - concret, bazat pe

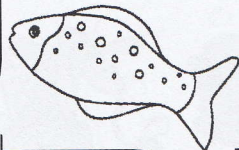
Etapale instruirii	Ob	Conținutul științific	Metode și procedee	Mate- rial	Eva- luare
1	2	3	4	5	6
1) CAP- TAREA ATEN- ȚIEI		* Intră în sala de grupă Zgripiți, vrăjitoarea cea rea, care se va „lauda” cu faptele ei față de natură . Odată cu ea apare și Zâna Naturii , care propune copiilor să corecteze faptele cele rele, ale vrăjitoarei.	Conversația	Costume pentru zână și vrăjitoare	Surpriza Observa - rea
2) ANUN- ȚAREA TEMEI ȘI OBIEC- TIVELOR	0A 1	* Anunț tema activității și prezint obiectivele pe înțelesul copiilor . „Astăzi, vom încerca să ne reamintim despre acțiunile de re folosire, reciclare și recon di- ționare a materialelor pe care mulți dintre oa- meni le aruncă și contribuie la depozitarea	Explicația		Observarea comporta- mentului copiilor

		munților de gunoaie, care poluează mediul înconjurător. Ne vom juca și vom organiza un concurs și dacă veți fi atenți la cerințele mele și veți respecta regulile jocului, la sfârșitul activității....” * Copiii sunt împărțiți în două echipe și li se explică regulile jocului .			
3) DES-FĂȘURAREA JOCULUI PROPRIU-ZIS	0C 1 0C 2	• JOCUL DE PROBĂ Din coșul Zânei Naturii, fiecare lider de echipă alege o întrebare. Educatoarea le-o citește și fiecare echipă încearcă să dea răspunsul corect. Dacă răspunsul este corect, acesta va fi punctat printr-o bulină colorată în dreptul simbolurilor fiecărei echipe. În prima parte a jocului se vor folosi ilustrații cu acțiuni permise și nepermise, față de natură	Explicația Conversația	Coșuleț cu flori decupate cu întrebări Panou pentru punctaj	Observarea comportamentului copiilor Stimularea verbală

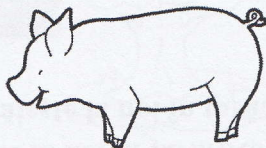
ANEXA 10: FIȘĂ DE EVALUARE FINALĂ

1. Verifică, dacă animalele de pe fiecare rând, sunt așezate corect, în mediul lor de viață.
Bifează-l pe cel greșit.
2. Desenează în dreapta , mediul de viață pentru animalele, de pe fiecare rând.

1

2

3

